

projectonderwijs

28/07/2009 | Marcel Schmeier M SEN | www.onderwijsgek.nl

Het NOS-journaal trekt de komende maanden het land door met Nieuws On Tour. Programmamakers maken samen met studenten nieuwsitems. Leuk initiatief dat een mooi kijkje geeft in de keukens van verschillende scholen voor voortgezet onderwijs in ons land. De filmpjes zijn te bekijken op een speciaal aangemaakt kanaal op Youtube.

Het [item over projectonderwijs](#) geeft je als leerkracht echter de nodige stof tot nadenken. Op het Bernard Nieuwentijt College wordt niet gewoon les gegeven, maar volgen de leerlingen projectonderwijs.

De afdelingsleider vertelt dat projectonderwijs inhoudt dat je leert samenwerken met je klasgenoten rondom een bepaald onderwerp. Ook leer je om te overleggen en te presenteren. Het is de bedoeling dat je met zoveel mogelijk dingen kennis maakt die in de reguliere vakken niet worden aangeboden, bijvoorbeeld Mozart.

Stof tot nadenken. Het is algemeen bekend dat het geven van een goede les of het opzetten van een goede lessenserie, begint met het opstellen van concrete en meetbare leerdoelen. Samenwerken, overleggen en presenteren zijn vaardigheden die moeilijk meetbaar zijn en daarnaast ten koste gaan van de effectieve leertijd. Leerlingen worden snel afgeleid en leveren veelal een beroerd eindproduct af.

De leeropbrengsten van het zelfstandig werken zijn erg laag. Leerlingen boeken betere resultaten in klassen waarin de meeste tijd aan lesgeven en ondersteuning wordt besteed dan in klassen waarin de meeste tijd opgaat aan zelfstandig werken. Zelfstandig werken moet als een weinig krachtige onderwijsfactor voor met name risicoleerlingen worden gezien.

Een les volgens het directe instructiemodel is effectiever en geeft ook nog eens de mogelijkheid voor diverse activerende en alternatieve werkvormen tijdens de zelfstandige verwerking als de leerkracht dit zou willen.

Daarnaast is het vreemd dat een genie als Mozart niet is opgenomen in het curriculum muziek of geschiedenis van de school.

Stof tot nadenken. Het samenwerken en overleggen zorgt voor een motivatiedaling bij veel leerlingen. Ze worden onvoldoende uitgedaagd of zijn niet in staat succeservaringen op te doen omdat er geen instructie en uitleg wordt gegeven. Leerlingen kunnen geen kwalitatief goed eindproduct leveren zonder instructie en inoefening. Alles moet worden opgezocht op het internet of de mediatheek. De leerkracht loopt rond om te coachen. Het is algemeen bekend dat dit een zeer ineffektieve vorm van lesgeven is.

De matige motivatie blijkt ook uit de interviews met de leerlingen: "Waarom doen we dit eigenlijk? We leren hier eigenlijk toch niets van, waar zijn we mee bezig? Over het laatste project over Mozart dachten we, wat moet je hier eigenlijk mee? Maar toch heb je er wel wat over geleerd. Maar verder wil je er niks meer mee te maken hebben."

De afdelingsleider reageert verbaasd: "Naarmate ze met het project bezig zijn, schat ik in dat ze toch wel de aardigheid ervan inzien en wat over de tijd ook gaan leren. Het wordt eens tijd dat we met onze leerlingen goed gaan evalueren."

Stof tot nadenken. In Nederland wordt niet lesgegeven voor de aardigheid. Het gaat erom dat de

leerlingen zo goed mogelijk worden voorbereid op de maatschappij en de rol die zij daarin gaan vervullen. Hiervoor is een stevige kennisbasis nodig. Evalueren met leerlingen is heel goed om te doen, maar de school en de leerkrachten moeten de lijnen uitzetten. Zij weten wat nodig is en dat is niet altijd leuk om te doen.

Wat is er toch aan de hand? Waarom moet alles flitsend en leuk zijn? Vissen in de Pierebaan, biologielessen op het Hemmeland, sporten op het atletiekveld, schaatstochten als er ijs ligt. We versuikeren ons onderwijs, maar onthouden daarmee onze leerlingen de essentiële kennisbasis die nodig is om te kunnen functioneren in de maatschappij.

Link naar het betreffende filmpje:

<http://www.youtube.com/watch?v=VkDTjRY37il>